

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VIII^{то} ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ,

(ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ).

II Засѣдание, Понедѣльникъ, 17 Октомврий, 1894 година.

(Отворено въ 1 1/2 часа слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на Т. Теодорова).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отваря.

Г-нъ секретарьтъ ще прочете списъкътъ на г-да прѣдставителитѣ, за да се види да ли има нужното число прѣдставители, за да се отвори засѣданието.

Секр. Ник. Козаровъ: (Чете списъкътъ). Отсутствувать: Д-ръ Паскалъ Табурновъ, Дим. Тончевъ, Марко Балабановъ, Веселинъ Котевъ, Евлогий Георгиевъ, Велю Поповъ, Бончо Радановъ, Христо Топузановъ, Димитръ Х. Ивановъ и Д-ръ Минчо Цачевъ.

Прѣдсѣд.: Отъ цѣлото число на г-да народнитѣ прѣдставители, въ днешното засѣдание отсутствувать само 10 души, а присѣдствувать 145 души. Ще се каже, че има нужното число прѣдставители, за да се счита засѣданието за законно, вслѣдствие на което обявявамъ засѣданието за открито.

Прѣди всичко, прѣдлѣжи да се прочете съкратения протоколъ отъ минжлото засѣдание.

Г-нъ секретарьтъ Дамянъ Цековъ ще прочете съкратения протоколъ отъ минжлото засѣдание.

Секр. Дам. Цековъ: (Чете съкратения протоколъ отъ първото засѣдание).

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да направи забѣлѣжка, върху съдържанието на протокола?

Тр. Китанчевъ: Азъ ще направя само една забѣлѣжка. Въ моето прѣдложение бѣше казано така: да се даватъ на публиката билети за входъ въ Нар. Събрание, само за ложитѣ, а за галериитѣ, да не се даватъ, но да се остави входътъ свободенъ, както е било и по-напрѣдъ. Това мисля се прие и мисля г-нъ прѣдсѣдательтъ каза, че за напрѣдъ нѣма да се даватъ билети за галериитѣ.

Прѣдсѣд.: Въ съкратения протоколъ прѣдложението на г-на Китанчева е казано на кратко, а подробно трѣбва да е вписано въ стенографическия протоколъ.

Моля, г-нъ секретарьтъ повторно да прочете, какво е казано въ съкратения протоколъ.

Секр. Д. Цековъ: (Чете). „Г-нъ Китанчевъ иска желание, щото билетитѣ за входа въ Събрание да се даватъ отъ канцеларията на Събрание, а не отъ градоначалството, на което г-нъ прѣдсѣдательтъ му отговори, че ще направи потрѣбното.“

Прѣдсѣд.: Моятъ отговоръ бѣше, че причината за даването на билетитѣ отъ страна на градоначалството въ деня на отварянето Събрание е, защото нѣмаше конституирано бюро. При това заявихъ, че билетитѣ ще бѣждатъ раздавани по распорѣждане отъ прѣдсѣдателя — комуто принадлежи правото за назението реда въ Нар. Събрание. Относително редътъ на раздаването казахъ, че ще се направи всичко, за да се удовлетвори публиката. Това е писано въ стенографическия протоколъ. Така щото, вѣрвамъ, че г-нъ Китанчевъ трѣбва да е доволенъ отъ това.

Тр. Китанчевъ: Не съмъ доволенъ. Даже тогава привдохъ за примѣръ, че ако се раздаватъ билети за галериитѣ, ще се отнема много време на канцеларията и ще трѣбватъ особени писари за да ги надписватъ. Нѣма голѣми нередовности да ставатъ, ако не се даватъ особени билети за галериитѣ — тоя редъ сега се въвежда. За туй, да се приеме, щото за напрѣдъ, за галериитѣ да не се даватъ билети. Моля г-на прѣдсѣдателя да направи туй распорѣждане.

Прѣсѣд.: Не е умѣстно да се разисква сега тоя въпросъ. Въпросътъ е сега: да ли правилно е записано, въ съкратения протоколъ, прѣдложението на г-на Китанчева. Ако има опущение въ съкратения протоколъ, то въ стенографическия сж записани и моитѣ думи и вашитѣ.

Тр. Китанчевъ: Моето прѣдложение е, да се разясни, приема ли Събранието да не се даватъ особенни билети за входъ въ галериитѣ.

Прѣсѣд.: Въпросътъ за начина на раздаването на билетитѣ не може да бѣде прѣдметъ на разискване тукъ. Прѣдметъ за разглеждане е: правилно ли е резюмирано желанието на г-на Китанчева въ съкратения протоколъ.

Тр. Китанчевъ: Азъ казвамъ, че не е правилно, за туй да се поправи.

Вл. Недѣлевъ: Не е отъ голѣма важностъ въпросътъ за даването на билетитѣ, и азъ нѣма да говоря по него. Ще кажъ само нѣколко думи по избиранieto на секретаритѣ и квесторитѣ въ минжлото засѣдание. Въ протокола е направено опущение, относително това, което съмъ говорилъ азъ; за туй, желателно е за напрѣдъ г-да секретаритѣ да бѣдѣтъ по-точни.

Въ минжлото засѣдание г-нъ Стефановъ прѣдложи, щото избиранieto на секретаритѣ и квесторитѣ да се отложи за другъ день, защото бѣше късно. Втори подиръ него говорихъ азъ и казахъ, че именно онзи день трѣбваше да стане изборътъ, защото отъ една страна Конституцията прѣдписва това, а отъ друга, че нѣмахме много работа. Нито дума се споменува въ прочетения протоколъ за това. Така щото, ще моля г-на секретаря да запише това нѣщо въ протокола; защото, инакъ, утрѣ може повече работи да се испусяжъ.

Дим. Марковъ: Въ такъвъ случай, г-да прѣдставители, протоколътъ който се прочете отъ г-на секретаря, не трѣбва да се нарича съкратенъ, а стенографически; защото се иска да се отбѣлѣжи всичко и точно да се запише.

Г-нъ Недѣлевъ прави забѣлѣжка, че имало опущение въ протокола, за туй станахъ да кажъ, че и азъ говорихъ тогава и поддържахъ прѣдложението на г-на М. Стефановъ, да се отложи избиранieto на секретаритѣ и квесторитѣ за днешното засѣдание; обаче слѣдъ това, Събранието прие да бѣде извършенъ изборътъ въ Сжббота. Това нѣщо не е забѣлѣжено въ протокола, но отъ туй, че не било забѣлѣжено, нѣма нищо. Съкратениятъ протоколъ има за цѣлъ да даде есенцията на говорението. Ако трѣбва въ съкратенитѣ протоколи да се отбѣлѣжи всичко, ще бѣде тѣжко за секретаритѣ, и освѣнъ това, тѣ ще замѣстятъ стенографическитѣ протоколи.

Вл. Недѣлевъ: Азъ не искахъ да кажъ, че трѣбва да се пише всичко въ съкратенитѣ протоколи.

Секр. Дам. Цековъ: Както е извѣстно на почитаемото Събрание, въ минжлото засѣдание нѣмахме избрани секретари, за да държатъ протоколъ. Обширни бѣлѣжки сж държани отъ г-да стенографитѣ, но понеже не е възможно да се взематъ отъ тѣхъ самитѣ листове, защото е искусство на г-да стенографитѣ да ги разбиратъ, то въ такъвъ случай и съкратения протоколъ се направи отъ стенографитѣ и ни се прѣдстави да го четемъ. Тѣй щото, особенъ на-

мекъ на секретаритѣ въ данния случай не може да се прави. За идущето засѣдание, като се държатъ бѣлѣжки отъ г-да секретаритѣ, всѣки ще бѣде въ правото си да прави забѣлѣжки и да укорява секретаритѣ, че не сж писали, или че сж испуснали, или пъкъ сгрѣшили нѣщо. Това имаше да кажъ, за да не мислите, че съкратениятъ протоколъ, който четохъ е плодъ на секретаритѣ; той е извлѣченъ отъ бѣлѣжкитѣ на стенографитѣ.

Вл. Недѣлевъ: Азъ не правѣхъ намекъ на секретаритѣ, а искахъ да обърнѣ вниманието имъ да се държатъ по-добрѣ протоколитѣ. Искахъ да обърнѣ вниманието на г-на Маркова, че той много се мами, ако казва, че не трѣбвало да се каже въ съкратения протоколъ, кой е говорилъ; защото чл. 16-й отъ Правилника буква *д*, изрично постановява, че въ съкратенитѣ протоколи трѣбва да се спомене, кой е говорилъ *за* и кой *противъ*. Азъ искахъ просто, като съмъ говорилъ по единъ въпросъ, да се каже. Това трѣбва да се направи, защото Правилникътъ го изисква.

Дим. К. Поповъ: Прѣди да се пристѣпимъ къмъ разискване на въпроситѣ, положени на дневния редъ, ще моля да ми се позволи да направѣ едно заявление. Въ Сжббота азъ бѣхъ честитъ да бѣдѣ избранъ за секретаръ при бюрото. Азъ благодарѣмъ крайно за честта, която ми се направи; но тѣй като частнитѣ ми занятия, може да побъркатъ на тая работа, то въ интереса на самата работа, азъ моля Нар. Събрание да ме освободи отъ тая длѣжностъ, и, на мѣсто мене, да приеме за секретаръ друго лице. Такива лица за щастие имаме много.

Прѣсѣд.: Прѣдложението на г-на Попова, като не на мѣстото си, нѣма да се обсъжда сега.

Желае ли още нѣкой да направи забѣлѣжка върху протокола? (Никой не иска думата). Полагамъ на гласуване прѣдложението на г-на Недѣлева: да се поправи протокола въ смисълъ, че билъ искажалъ мнѣние, избиранieto на секретаритѣ и квесторитѣ да стане въ сжщото засѣдание.

Тр. Китанчевъ: За такива нѣща не трѣбва да се гласува въ Нар. Събрание, защото тѣ сж говорени, и щомъ нѣкой заяви, че трѣбва да стане поправка, г-нъ секретарьтъ, като си припомни, че се е говорило за туй, което нѣкои искахъ да се поправи, съгласява се да се впише въ протокола. Така щото, щомъ това е така, нѣма нужда да се гласува. Секретарьтъ се обѣщава, че ще поправи протокола. Ако иска, може да направи справка въ стенографическитѣ протоколи; но едно нѣщо, което е казано публично въ Нар. Събрание, нѣма кой да го отрѣче. Поправи се протокола и свършва се работата. Азъ мисля, че за нѣща, за които е говорено, не трѣбва да става гласуване въ Нар. Събрание, да ли да се впише въ протокола или не.

Прѣсѣд.: Въпросътъ е, да ли трѣбва да се приеме протоколътъ въ тоя видъ, въ какъвто сега се прочете, понеже г-нъ секретарьтъ не може да знае до колко заявления на г-да прѣдставителитѣ сж умѣстни, и като не може да разрѣши самъ тоя въпросъ, то трѣбва да се изслуша мнѣнието на народнитѣ прѣдставители. За това, азъ попитахъ, да ли трѣбва да се вмѣсти или не въ протокола това, което прѣдлага г-нъ Недѣлевъ.

Понеже друго предложение за поправка въ протокола нѣма, той се удобрява въ тоя видъ, въ който се прочете.

Мих. Ив. Маджаровъ: Азъ станжхъ да подкрѣпѣя предложението на г-на Китанчева, защото го намирамъ, че е право. Забѣлѣжките върху протокола не се гласуватъ, а за поправките на протокола става слѣдующето: г-нъ секретарьтъ прави справка въ стенографическия протоколъ, и ако се намѣри, че това, за което се претендира отъ одного отъ насъ, е дѣйствително говорено въ Събранието, записва го въ протокола; ако ли не е, не го записва. Тоя принципъ трѣбва да се приеме не само за сега, но и за всѣки пътъ. За туй, да се приеме това предложение въ смисълъ, че всѣкога, когато стане дума за внасяние поправки въ единъ протоколъ, да се остави на секретаря да прави справка въ стенографическия протоколъ и да поправи съкращения.

Прѣсѣд. Въ такъвъ случай, моля Нар. Събрание да се произнесе: дава ли право на секретаритѣ да правятъ справки въ стенографическите протоколи, и да записватъ пропуснатото?

Тр. Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Тоя редъ е заведенъ отъ под-напрѣдъ въ Събранието. Прави ли нѣкой бѣлѣжка, че има изпуснатото нѣщо въ съкращения протоколъ, секретарьтъ, който е държалъ протокола и е слушалъ разискванията, като си припомни, че дѣйствително има опущения, заявява че ще ги поправи. Но трѣбва да заяви, за да знае оня, който прави забѣлѣжка въ протокола, че ще се поправятъ. Ако секретарьтъ не си припомня, ще му се каже, да направи справка въ стенографическите протоколи, и да направи поправката; а щомъ секретарьтъ приеме да направи справката, свършена е работата.

Прѣдъ видъ на всичко това, нѣма какво да се гласува.

Прѣсѣд. Желаете ли Нар. Събрание да се говори още по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаете!) Който желаете да се говори още, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Събранието не желаете да се говори.

Г-нъ секретарь! Припомняте ли си за прѣдлагаемитѣ поправки въ протокола?

Секр. Дам. Цековъ: Азъ ще направя справка въ стенографическия протоколъ, и ще помѣстѣя въ съкращения изпуснатото, и вървамъ отъ туй ще бѣде удовлетворенъ, както г-нъ Недѣлевъ, така и г-нъ Китанчевъ.

Прѣсѣд. Приема ли се протокола съ поправката? (Гласове: Приема се). Който приема протокола съ поправката, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

На дневния редъ, подиръ това, иде: избирание коммисия за съставяние проектъ за отговоръ на Тронното слово.

Прѣди да се пристѣпни къмъ избиранието на коммисията, желателно е да се знае, по кой начинъ да стане то: по тайно или явно гласоподавание.

Геор. Юруковъ: Въ минжлото засѣдание, ние помоляхме бюрото, да има добрината, тѣ да прѣдлага лицата за секретари и квестори, и да се удобряватъ отъ Събранието. Туй наше желание се удовлетвори, и менъ ми се струва, че по тоя начинъ най-правилно може да се гласоподава, тъй като ние, заради тая коммисия, въ която ще влизатъ около

10 лица, ако се приеме да ги избираме съ тайно гласуване, ще трѣбва да изгубимъ много врѣме. За туй, ще помоля г-да прѣдставителитѣ да се съгласятъ, щото лицата за членове въ тая коммисия да се прѣдлагатъ отъ бюрото и почитаемитѣ прѣдставители да се произнасятъ за всѣкиго отдѣлно. (Гласове: Прието!)

Коста Ранковъ: Въ първото наше засѣдание опълномощихме бюрото, тѣ да прѣдлага лицата за секретари и квестори, но бюрото, за голѣмо съжаление, не оправда туй довѣрие, което му даде Нар. Събрание; защото извѣстно е, че въ Събранието има 45 радослависти, а бюрото прѣдложи само единъ радославистъ за секретарь. (Гласове: „Не е истина.“ Тропание). За това ще бѣде под-голѣма справедливостъ, ако се прѣдлагатъ членовѣ на тая коммисия отъ страна на г-да прѣдставителитѣ; иначе, ще бѣде стамболовщина.

Вълко Нейчовъ: Г-да! Азъ съмъ твърдѣ изненаданъ — а мисля и всички вие; ако не всички, то поне болшинството — отъ подобенъ въпросъ. Азъ, г-да, имамъ честта да присѣтствувамъ тукъ, между толкова отлични прѣдставители на народа, въздушевени съ единъ духъ на единство, и гледамъ, че има едно правителство, което прѣдставлява интереситѣ на короната и интереситѣ на отечеството и на народа, на които интереси, тѣ е едно олицетворение. Ние сме дошли тукъ да се съединимъ, а не да се разединяваме. Твърдѣ ме изненада тоя духъ на сепаратизмъ, който не е желателенъ, защото азъ не дѣля радославиститѣ отъ другитѣ, които се намиратъ помежду насъ. Азъ бихъ молилъ да се мине, да се не запираме върху тоя въпросъ, защото това не съставлява прѣдметъ на нашитѣ разисквания. Туй е моето заключение.

Прѣсѣд. Г-да народни прѣдставители! Азъ мисля, че въпросътъ, да ли бюрото е оправдало вашето довѣрие съ прѣдлаганието на лицата за секретари, не може да съставлява прѣдметъ на разисквание. Бюрото, ако прѣдлага лицата, Събранието е свободно и да ги отхвърля. Бюрото прѣдлага, а не назначава. Така щото, по тоя прѣдметъ не ще бѣде умѣстно да се говори. Желателно е да се ограничимъ на въпроса за начина, по който трѣбва да стане избора на коммисията, за съставяние проектъ за отговоръ на Тронното слово, и да се рѣши: да ли по явно или по тайно гласоподавание да става. (Чуватъ се гласове: „По явно гласоподавание!“)

Вл. Недѣлевъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че предложението на г-на Ранкова е свършено не на мѣсто. Той иска мотивъ, защо не е съгласенъ да се избиратъ по явно гласоподавание членовѣ на коммисията, за съставяние проектъ за отговоръ на Тронното слово по явно гласоподавание. Ако тоя е единствениятъ неговъ мотивъ, той се мамъ. Бюрото нито избира лицата, нито гласува; то ни ги прѣдлага само, и ние гласуваме; слѣдователно, Нар. Събрание ги избира и приема.

Второ, въ Нар. Събрание, както азъ знамъ, има само прѣдставители, които сж въздушевени отъ едни и сѣщи желания, отъ едни и сѣщи идеи, — така сѣщо има и едно

правителство — а нѣма никакви исти. Азъ отхвърлямъ казаното отъ г-на Ранкова съ негодувание. (Ржкоплѣскание).

Съгласенъ съмъ съ мнѣнието на г-на Юркова, щото избирането на тая комисия, да стане съ явно гласоподавание, чрѣзъ прѣдлагане отъ бюрото.

Прѣдсѣд.: Има ли още нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да говори по тоя въпросъ? (Никой не иска думата). Има прѣдложение отъ г-на Юркова, щото изборътъ на комисията за съставление проектътъ за отговоръ на Тронното слово, да стане по явно гласоподавание, и то лицата за членове на тая комисия да бждатъ прѣдлагани отъ бюрото. Който приема това прѣдложение на г-на Юркова, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Сега дохожда въпросътъ: отъ колко члена да се състои тая комисия.

Хр. Златаровъ: Азъ прѣдлагамъ комисията за съставление проектътъ за отговоръ на Тронното слово да бжде отъ 12 души, като къмъ нея се присѣдини бюрото — прѣдсѣдателятъ и двамата подпрѣдсѣдатели.

Геор. С. Бръчковъ: Азъ съмъ съгласенъ съ прѣдложението на г-на прѣдговорившия: комисията да се състои отъ 12 души, като влѣзе и бюрото — прѣдсѣдателятъ и подпрѣдсѣдателитѣ.

Янко Чучарковъ: Азъ съмъ на мнѣние да се избережтъ 24 души, или 22 души, за да има отъ всѣки окръгъ по единъ човѣкъ.

Мил. Макавѣвъ: Много баби, килаво дѣте. Пѣ-малко и пѣ-разбрани хора ще направятъ проекта на Тронното слово пѣ-хубавъ, още повече че въ данния случай ще земе участие и бюрото. Ето защо, 8 души ще бждатъ прѣдостатъчни за тая комисия, толкова повече че днесъ ще се избиратъ и други комисии.

Мих. Такевъ: Мислѣ, че пѣ-напрѣдъ говорившия смѣси двѣ нѣща. Той мисли, че комисията, която ще редактира проекта за отговоръ на Тронното слово, тя ще го и поднася. И пѣ-напрѣдъ е било така, че една комисия е изработвала проекта, а друга го е поднасяла, а именно бюрото и още нѣколко души. Азъ поддържамъ, че числото на комисията не трѣбва да бжде чрѣзвычайно голѣмо, защото колкото повече се членове, толкова пѣ-малко ще се съгласятъ. Нека членове на комисията бждатъ 12 души, както прѣдложи г-нъ Златаровъ, плюсъ прѣдсѣдателятъ и двамата подпрѣдсѣдатели. Въ такъвъ съставъ, комисията, мислѣ, пѣ-лесно ще се споразумѣе, а пъкъ за прѣдставлението на тоя отговоръ може да се избере друга комисия, въ която да влѣзе по единъ прѣдставителъ отъ всѣки окръгъ.

Прѣдсѣд.: Желаетъ ли Нар. Събрание да се говори повече по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ!) Който не желаетъ да се говори, да си вдигне ржката. (Болшинство). Нѣма да се говори.

Има прѣдложение отъ г-на Златарева, поддържано отъ г-на Такева и други, щото комисията за съставление проектътъ за отговоръ на Тронното слово да се състои отъ 12 души, плюсъ прѣдсѣдателятъ и подпрѣдсѣдателитѣ.

Има друго прѣдложение отъ г-на Чучаркова, комисията да се състои отъ 22 души.

Турямъ на гласуване първото прѣдложение на г-на Златарева. Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се. Въ такъвъ случай нѣма нужда да се гласува второто прѣдложение. И така, значи, установи се, че комисията ще се състои отъ 12 души, плюсъ прѣдсѣдателятъ и подпрѣдсѣдателитѣ. Но понеже лицата трѣбва да се прѣдлагатъ отъ бюрото, ще моля търпението на Събранието за десетина минути, за да може бюрото да се споразумѣе върху избора на лицата.

Давамъ 10 минути отпущкъ.

(Слѣдъ отпущкъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава.

Ще се гласува за членове на комисията по отговора на Тронното слово. Прѣдлаганието на членове ще стане отъ бюрото.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая комисия г-на Д-ръ Цони Тотева. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Д-ръ П. Минчевичъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Мих. Ив. Маджаровъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Ив. Вазовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Ст. С. Бобчевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Д-ръ Д. Вачовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Марка Д. Балабановъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Ст. Михайловски. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Ив. Ст. Гешовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Вълко Нейчовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Геор. Губидѣльниковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Д-ръ М. Цачевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

И така окончателния съставъ на членове на комисията по отговора на Тронното слово е слѣдующия: прѣдсѣдателятъ и подпрѣдсѣдателитѣ на бюрото и г.г. Д-ръ Цони Тотева, Д-ръ П. Минчевичъ, Мих. Ив. Маджаровъ, Ив. Вазовъ, Ст. С. Бобчевъ, Д-ръ Вачевъ, Мар. Д. Балабановъ, Ст. Михайловски, Ив. Ст. Гешовъ, Вълко Нейчовъ, Георги Губидѣльниковъ и Д-ръ М. Цачевъ.

Подиръ това на дневния редъ иде: избиране комисия, за изработване Правилникъ за вътрѣшния редъ на това Събрание.

Какъ мисли Нар. Събрание да стане избирането на тая комисия? (Гласове: Да стане по същия редъ, както

и другата комисия). Значи, членовеѣ за въ тая комисия да се прѣдлагатъ отъ бюрото? (Гласове: Да!).

Който приема бюрото да прѣдлага членовеѣ за въ тая комисия, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се. Отъ колко души да се състои тая комисия?

Геор. Бръчковъ: Азъ мисля, че 7 души ще бѣдѣтъ достатъчни.

Геор. Даскаловъ: Азъ прѣдлагамъ да се състои отъ 5 лица.

Янко Чучарковъ: Отъ 5 души да бѣде, е по-добрѣ, защото както и другъ единъ отъ г-да прѣдставителитѣ каза, колкото сж по-малко, по-лесно се събиратъ и разбиратъ.

Прѣдсѣд.: Има прѣдложение да бѣдѣтъ 5 души членове въ комисията по изработване Правилника за вътрѣшния редъ на Нар. Събрание.

Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Болшинство). Значи, членовеѣ въ тая комисия ще бѣдѣтъ 5 души.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая комисия г-нъ Тр. Китанчевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Д-ръ Молловъ. (Приема се).

Прѣдлага се г-нъ Мих. Ив. Маджаровъ. (Приема се).

Прѣдлага се г-нъ Гавриилъ Неновичъ. (Приема се).

Прѣдлага се г-нъ Георги Стойчевъ. (Приема се).

И така за членове въ тая комисия, оставатъ окончателно избрани: г-да Тр. Китанчевъ, Д-ръ Д. Молловъ, Мих. Ив. Маджаровъ, Гавриилъ Неновичъ и Георги Стойчевъ.

Слѣдъ това, на дневния редъ иде: избиране комисия за провѣрката на изборитѣ.

Моля Нар. Събрание да се произнесе прѣдварително по въпроса: отъ колко лица да се състои комисията. Това трѣбва да стане, за да има редъ и уснѣхъ въ разискванията.

Тр. Китанчевъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че комисията по провѣрката на изборитѣ да се състои отъ повече лица, за да може да се раздѣли на секции и така по-скоро да бѣдѣтъ разгледани и докладвани тукъ изборитѣ; защото е желателно Нар. Събрание да не върши друга работа, прѣди да се провѣржѣтъ изборитѣ. По тая причина, азъ съмъ на мнѣние, да влѣзжѣтъ въ комисията най-малко 24 души. И желателно е да се има прѣдъ видъ, щото когато ще се прѣдлагатъ лицата за въ тая комисия, да се гледа да влѣзе отъ всѣки окръгъ по едно лице. Ако Нар. Събрание намѣри, че това число е малко, може да се вземе двойно число и на мѣсто 24, да влѣзжѣтъ 40 души. Но въ всѣки случай, да се има прѣдъ видъ, щото отъ всѣки окръгъ да влѣзе по едно лице въ тая комисия.

Отъ друга страна, понеже азъ прѣдлагамъ да се избере тая комисия, нека ми бѣде позволено — прѣди да се избиратъ лицата за въ тая комисия — да помоля г-да прѣдставителитѣ да рѣшжѣтъ, щото всѣки единъ отъ г-да прѣдставителитѣ, които сж вънъ отъ тая комисия, да иматъ право да отиватъ и прѣгледватъ книгата и комисията да не имъ прави прѣчки, а напротивъ, да имъ дава улеснение.

Д-ръ М. Цачевъ: Г-да народни прѣдставители, практиката, която до сега се е практикувала, относително съставѣтъ на комисията за провѣрката на изборитѣ, е била такава — и трѣбва да се придържаме о неж — че отъ всѣки окръгъ е влизалъ въ неж по единъ прѣдставителъ. Послѣ, тая комисия се е раздѣляла на подкомисии и тѣ сж провѣрявали изборитѣ, но всѣкога се е гледало, щото провѣрката на избора въ единъ окръгъ да става отъ прѣдставители изъ другъ окръгъ.

Прѣди да свършж, ще кажъ нѣколко думи върху прѣдложението на г-на Китанчева, което се състоеше въ това, че трѣбвало да се дава възможност на г-да прѣдставителитѣ, които ще бѣдѣтъ вънъ отъ комисията, да прѣгледватъ книгата по изборитѣ. Г-нъ Китанчевъ, като народенъ прѣдставителъ, трѣбва да знае твърдѣ добрѣ, че всичкитѣ книги не само на Нар. Събрание, но и ония на правителството, сж достъпни за народнитѣ прѣдставители. Всѣки има право, като иска да направи справка, по каквато и да е работа, да му се даватъ книгата, защото това право му дава неговия мандатъ като прѣдставителъ и защото той трѣбва да е посветенъ въ работитѣ, които ще върши. Това право го имаме ние и то е узаконено отъ основния ни законъ — Конституцията. Слѣдователно, да правимъ нови прѣдложения, ще каже да узаконяваме това, което е узаконено.

Относително числото на членовеѣ, отъ които трѣбва да се състои тая комисия, азъ ще моля г-да народнитѣ прѣдставители, да се съгласжѣтъ съ мене, да изберемъ 22 души, понеже толкова окръга имаме, та да може отъ всѣки окръгъ да влѣзе по единъ прѣдставителъ.

Манолъ Стефановъ: Азъ съмъ на мнѣние да се приеме прѣдложението на Д-ръ Цачева, т. е. да се избержѣтъ 22 души, като влѣзе отъ всѣки окръгъ по единъ прѣдставителъ.

Ат. Краевъ: Азъ ще отидж малко по-далечъ отъ прѣдложението на г-на Китанчева, поддържано отъ г-на Д-ра Минча Цачевъ, и исказвамъ мнѣние — за да може по-скоро да се провѣржѣтъ изборитѣ — отъ всѣки окръгъ да има по двама прѣдставители въ тая комисия.

По въпроса, че всѣки прѣдставителъ, не членъ въ тая комисия, трѣбва да се допуска да взима участие при провѣрката на изборитѣ на извѣстни мѣста, има да обържъ вниманието на г-на Китанчева върху чл. 39-й отъ Правилника за вътрѣшния редъ на Нар. Събрание, гдѣто е казано, че всѣки народенъ прѣдставителъ, въ всѣко врѣме може да присѣдствува въ всѣка комисия, макаръ и да не е членъ въ неж, само, че нѣма право да гласува при рѣшаванieto на въпроситѣ. Тѣй щото, азъ ще моля, както г. г. Китанчева, Д-ръ Цачева и Стефанова, тѣй и почитаемото Нар. Събрание, да се съгласжѣтъ да се вземе рѣшение, щото комисията за провѣрката на изборитѣ да се състои отъ 44 члена, които да бѣдѣтъ по двама отъ всѣки окръгъ.

Геор. Губидѣльниковъ: Азъ мисля, че трѣбва да се вземе една срѣдина между едното и другото прѣдложение. Съображението, което ни кара да вземемъ по двама души отъ всѣки окръгъ, не се оправдава съ нищо; защото има окръзи, които се състожѣтъ отъ по двѣ избирателни околии и които избиратъ по 4 или 5 души прѣдставители;

а пъкъ има други окръзи, които се състоятъ отъ по 5—6 избирателни околии и избиратъ 8—10 или 12 души прѣдставители. Слѣдователно, ако се съгласите да влѣзжѣ по двама души отъ всѣки окръгъ, то тогава ще се онеправдажѣтѣ ония окръзи, които избиратъ и пращатъ тука по 10—12 прѣдставители. Ето защо, азъ се присѣдинявамъ къмъ прѣдложението на г-на Китанчева и моля г-да прѣдставителитѣ, да приемжѣ, щото комисията за провѣрката на изборитѣ да се състои отъ 40 члена, като се има обаче прѣдъ видъ, щото непрѣменно при избиранieto имъ да има по единъ отъ всѣки окръгъ; а пъкъ отъ ония окръзи, които избиратъ по повече прѣдставители, да влѣзжѣ по двама. Съ това най-добрѣ ще се постигне цѣльта, която се гони.

Геор. Добриновичъ: Азъ мисля, че г-нъ Китанчевъ има грѣшка за числото на окръжитѣ. Той каза и помоли народнитѣ прѣдставители да избержѣтъ въ комисията за провѣрката на изборитѣ 24 души, а пъкъ азъ до колкото знамъ, ние имаме 22 окръга. Така щото, вѣрвамъ, г-нъ Китанчевъ има грѣшка. Азъ прѣдлагамъ да влѣзжѣ отъ всѣки окръгъ по единъ прѣдставитель, така щото провѣрочната комисия да се състои отъ 22 души, защото колкото повече сж членовѣтъ въ тая комисия, толкова повече работата ще се бави и пѣма да се свърши нищо.

Ст. Саввовъ: Азъ се присѣдинявамъ къмъ прѣдложението на... (Не се чуе). Като имамъ прѣдъ видъ, че ако се избержѣтъ 22 души въ тая комисия — отъ всѣки окръгъ по единъ — не ще можѣтъ да се раздѣлжѣтъ на секции, азъ се присѣдинявамъ къмъ прѣдложението за 40 души; защото, ако се избержѣтъ 40 души, ще можѣтъ да се раздѣлжѣтъ на 4 секции и така по-скоро ще свършжѣ работата. Това ако се приеме, тогава отъ всѣки окръгъ ще може да влѣзе по единъ членъ въ тая комисия, а останжлитѣ ще се допълнжѣтъ отъ прѣдставителитѣ на ония окръзи, които избиратъ по повече прѣдставители. Ето защо, азъ се съгласявамъ съ прѣдложението на г-нъ Губидѣльниковъ и моля Нар. Събрание да рѣши, щото непрѣменно комисията за провѣрката на изборитѣ да се състои отъ 40 члена.

Ат. Мандаджиевъ: Ако е обязательно отъ всѣки окръгъ да има по единъ членъ въ провѣрочната комисия, тогава останжлитѣ 18 души да се допълнжѣтъ отъ ония окръзи, които избиратъ по повече прѣдставители. Слѣдъ това 40-тѣ души да се раздѣлжѣтъ на 4 секции по 10 души и да се свърши по-скоро работата. (Гласове: Ичерпанъ е въпросѣтъ!)

Петръ Папанчевъ: Азъ ще моля почитаемото Народно Събрание

Прѣдсѣд.: Нѣмате думата г-нъ Папанчевъ! Ще ви ѣждатъ кога Ви дойде редъ.

Д-ръ Д. Молловъ: Отказвамъ се.

Н. Ненчовъ: Отказвамъ се.

Петръ Папанчевъ: Азъ ще моля почитаемото Народно Събрание за такива важни въпроси, като настоящиятъ, да не се гледа твърдѣ на числото, 7 или 10, или 12 души да бждѣтъ, и по-малко да се разисква, защото ако продължаваме се така, едва ще свършимъ оная работа, за която сме дошли тукъ да вършимъ.

Хр. Топузановъ: Г-да прѣдставители! Имамъ двѣ прѣдложения за числото на членовѣтъ, които ще съставляватъ комисията, която ще провѣржава изборитѣ. Едното прѣдложение бѣше отъ г-на Китанчева; а другото отъ г-на Д-ръ Цачевъ. И двѣтъ тия прѣдложения бѣхж, щото тая комисия да се състои отъ 24 души. Послѣ дойде трето едно прѣдложение — комисията да бжде отъ 40 души. Г-нъ Губидѣльниковъ прѣдложи да се вземе срѣдно нѣщо, но и то бѣше, щото комисията да се състои отъ 40 души. Това негово прѣдложение се поддържа и отъ други нѣкои г-да, като казахж комисията да се състои отъ 40 души, които да се раздѣлжѣтъ на 4 секции по 10 души. Вие знаете г-да прѣдставители, каква работа можѣтъ да свършжѣтъ кога се събержѣтъ 10 души и каква, когато се събержѣтъ 4—5 или 6 души.

Твърдѣ добрѣ ще бжде, ако приемемъ прѣдложението на г-на Китанчева, което се състои въ това, да влѣзе въ тая комисия отъ всѣки окръгъ по единъ членъ; но понеже окръжитѣ сж 22, то за да можѣтъ 22-та души да се раздѣлжѣтъ по равно, да приемемъ да се прибавжѣтъ още двама, та всичко да станжѣтъ 24 души и тѣ да се раздѣлжѣтъ на 4 секции по 6 души. Мисля, че 6 души въ една секция, ще бждѣтъ достатѣчни и ще можѣтъ да свършжѣтъ повече работа. По-малко хора, повече ще работжѣтъ. За това като се присѣдинявамъ къмъ прѣдложението на г-на Китанчева: отъ всѣки окръгъ да се вземе по единъ прѣдставитель, другитѣ двама да се взематъ отъ ония окръзи, като напирѣмъ Търновскиятъ или Софийскиятъ, отъ които дохаждатъ повече прѣдставители. Споредъ мене, не трѣбва да се прави разлика, че нѣкои окръзи имали по двѣ избирателни околии, а други по 3—4 или 5, вслѣдствие на това отъ едно мѣсто да имаме по единъ членъ, а отъ друга по двама или четворица. Отъ всѣки окръгъ стига по единъ прѣдставитель, а пъкъ другитѣ двама да вземемъ отъ по-голѣмитѣ окръзи. И тия 24 души, като се раздѣлжѣтъ на 4 секции по 6 души, твърдѣ лесно ще можѣтъ да провѣржѣтъ изборитѣ. (Гласове: Ичерпанъ е въпросѣтъ!)

Прѣдсѣд.: Има три прѣдложения. Едното е отъ г-на Китанчева, който прѣдлага комисията за провѣрка на изборитѣ да се състои отъ 22 души. Това прѣдложение г-нъ Топузановъ попълнува съ още двама души, т. е. да бждѣтъ 24 души. Второто прѣдложение е отъ г-на Краева, който прѣдлага да влѣзжѣ въ тая комисия по двама прѣдставители отъ всѣки окръгъ, така щото, всичкитѣ членове на комисията да бждѣтъ 44 души. Третото прѣдложение е отъ г-на Губидѣльниковъ, който прѣдлага комисията по провѣрката на изборитѣ да се състои отъ 40 души, като влѣзе въ неж отъ всѣки окръгъ по единъ прѣдставитель, а пъкъ останжлитѣ 18 души да се избержѣтъ изъ между прѣдставителитѣ на ония окръзи, които се състоятъ отъ повече избирателни околии и които избиратъ повече прѣдставители.

За това ще ги турж на гласуване по редъ, както сж прѣдложени.

Ат. Краевъ: Азъ се присъединявамъ къмъ прѣдложението на г-на Губидѣликова, като исказвамъ желание, щото 40 души да се не раздѣлѣтъ на 4 секции, а да се раздѣлѣтъ на 10 секции, като влѣзѣтъ въ всѣка секция по 4 души.

Прѣдсѣд.: Понеже г-нъ Краевъ оттегля своето прѣдложение, оставатъ само двѣ: едното на г-на Китанчева и второто на г-на Губидѣликова.

Най-напрѣдъ ще туря на гласуване прѣдложението на г-на Китанчева, допълнено отъ г-на Топузанова, щото членоветъ на комисията за провѣрката на изборитѣ, да се състои отъ 24 души.

Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Едни гласове: Меншество! Други гласове: Болшинство!)

Моля квестора г-на Димитръ Йоновъ да прочете гласовѣтъ.

Квесторъ Д. Йоновъ: (Прѣброява гласовѣтъ). Меншество е.

Прѣдсѣд.: Значи това прѣдложение пада. — Ще се положи на гласуване второто прѣдложение, на г-на Губидѣликова, което е: комисията за провѣрката на изборитѣ да се състои отъ 40 души, като влѣзѣтъ въ тѣхъ по единъ прѣдставителъ отъ всѣки окръгъ, а останалитѣ 18 души да се допълнятъ отъ прѣдставителитѣ на онии окръзи, които избиратъ повече прѣдставители.

Който приема това прѣдложение, да стане на крака.

Моля квесторѣтъ г-нъ Д. Йоновъ да прѣброи гласовѣтъ.

Квесторъ Д. Йоновъ: (Прѣброява гласовѣтъ). Станали сж 68 души.

Прѣдсѣд.: Слѣдователно Нар. Събрание приема, щото числото на членоветъ въ комисията за провѣрката на изборитѣ да бѣде 40.

Комисията ще се раздѣли на колкото секции намѣри за добръ.

Какъ да стане избиранieto на членоветъ въ тая комисия? (Гласове: Да се прѣдлагатъ отъ бюрото).

Който не приема да се прѣдлагатъ отъ бюрото, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Слѣдователно, бюрото ще ги прѣдлага.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая комисия отъ Бургазския окръгъ г-нъ Д-ръ Цони Тотевъ. (Гласове: Нѣма всичкитѣ прѣдставители!)

Д-ръ Д. Молловъ: Ние имаме квестори и тѣ трѣбва да провѣрѣватъ всѣкога депутатитѣ, защото нѣкои казватъ, че било меншество.

Прѣдсѣд.: Моля квестора г-нъ Ив. Московъ да провѣри колко души прѣдставители присѣдствуватъ въ засѣданieto.

Квесторъ Ив. Московъ: Има болшинство.

Прѣдсѣд.: Бюрото прѣдлага отъ Бургазския окръгъ, г-на Д-ра Цоня Тотевъ.

Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Варненския окръгъ, г-нъ Коста Ранковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Видинския окръгъ, Г. Добриновичъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Врачанския окръгъ, г-нъ Ст. Хр. Саввовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Гласове: Меншество! — Болшинство!)

Моля квестора г-нъ Московъ да прѣброи гласовѣтъ.

Квесторъ Ив. Московъ: 40 души сж вдигнали ржка. (Единъ гласъ: Мнозина отъ г-да прѣдставителитѣ сж вънъ, за това не може да се провѣрѣтъ добръ).

Прѣдсѣд.: Ще стане гласуването чрѣзъ ставане на крака. Който приема г-нъ Ст. Хр. Саввовъ за членъ въ комисията по провѣрката на изборитѣ, да стане на крака. (Гласове: Меншество. — Други: Болшинство).

Г-нъ Квесторъ Московъ! Провѣрете гласовѣтъ, болшинство ли е, или меншество.

Квесторъ Ив. Московъ: (Слѣдъ като прѣброява гласовѣтъ). Болшинство.

Прѣдсѣд.: Болшинство. Приема се.

Отъ Кюстендилския окръгъ — Антона Самоковлийски. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Ловчанския окръгъ — Цоча Спасовъ Мариновъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Ломския окръгъ — Георгия Клисурски. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Пловдивския окръгъ — Димитра Стамболовъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Плѣвненския окръгъ — Веля Поповъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Разградския окръгъ — Бонча Радановъ. (Ат. Краевъ: Не е тукъ той. Да се избере отъ тия, които присѣдствуватъ тукъ).

Въ таквъ случай, ако не щете да изберете Бонча Радановъ, то Нар. Събрание може да не гласува за него. Въпросътъ ще се разрѣши чрѣзъ гласуването, отъ Нар. Събрание. Който приема за членъ въ комисията Бонча Радановъ, да си вдигне ржката. (Меншество). Не се приема.

Отъ Разградския окръгъ бюрото прѣдлага вмѣсто Бонча Радановъ, г-на Бърни Бърневъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Руссенския окръгъ — бюрото прѣдлага г-на Дим. Йоновъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Свищовския окръгъ — Гавриила Неновичъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Севлиевския окръгъ — Христа Топузановъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Силистренския окръгъ — Матей Поповичъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Сливенския окръгъ — Стефана Ивановъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Софийския окръгъ — Димитра Марковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Старо-Загорския окръгъ — Пантелея Набодковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Татаръ-Пазарджикския окръгъ — Михаила Такевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Трънския окръгъ — Тако Пъевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Търновския окръгъ — Георгия Стойчевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Хасковския окръгъ — Марка Божковъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Отъ Шуменския окръгъ — Тони Радевъ. Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

И така, избрахъ се отъ всѣки окръгъ по единъ, или 22-ма души. Сега ще се прѣдлагатъ допълнителни членове, отъ по-големитѣ окръзи.

Бюрото прѣдлага за допълнителни членове на тая комисия:

Г-на Воденичаровъ.	(Приема се).
" Лазаръ Дуковъ	" "
" Мандаджиевъ	" "
" Петръ Папанчевъ	" "
" Георги Шиваровъ	" "
" Риза Хафузъ Ибишевъ	" "
" Алекси Попъ Ангеловъ	" "
" Атанасъ Славовъ	" "
" Никола Антикаровъ	" "
" Георги Консуловъ	" "
" Янко Сакъзовъ	" "
" Дим. Марковъ Яблански	" "
" Д-ръ Миячо Пачевъ	" "
" Георги Юруковъ	" "
" Христо Дограмаджиевъ	" "
" Д-ръ Димитръ Вачевъ	" "
" Димитръ А. Буровъ	" "
" Ганчо Гавриловъ	" "

И така, Нар. Събрание прие прѣдложенитѣ лица отъ бюрото, които ще съставляватъ комисията по провѣрката на избиратѣ.

Слѣдъ това, на дневния редъ иде: избиране на комисии за изучаване на законопроектитѣ отъ разнитѣ министерства.

Хр. Топузановъ: За да се избератъ такива комисии, най-напрѣдъ трѣбва да се внесатъ законопроектитѣ да ги разгледаме и споредъ проектитѣ да изберемъ и комисии. Сега ако изберемъ комисии, не ще знаемъ какви лица да изберемъ. За сега да отложимъ избирането на тия комисии, т. е. да бждатъ избрани слѣдъ като бждатъ внесени законопроектитѣ, отъ които ще се ръководи Нар. Събрание при избирането на тия комисии.

Геор. Губидѣльниковъ: Азъ мисля, г-да прѣдставители, че прѣдложението на г-на Топузанова нѣма смисълъ. Да чакаме внасянето на законопроектитѣ и на основание на тѣхъ да избираме комисии, ще каже, че непрѣдвиждаме, или неразбираме онова, което комисиятъ ще иматъ да

вършатъ. Комисии по мое мнѣние трѣбва да бждатъ избрани толкова, колкото сж министерства. Съобразно съ това, за всѣко министерство ще се избератъ хора, които разбиратъ отъ тая отрасль, по която сж избрани. Отъ внасяние на проектитѣ, обстоятелство ксето ще послѣдва, не зависи избирането на комисиятъ, още повече, че това е на дневенъ редъ и Нар. Събрание най-хубаво ще направи ако избере тия комисии още сега. Моето мнѣние е, да се избератъ 8 комисии, тъй като министерства сж 8 и съобразно съ това да се избератъ хора, които да разбиратъ отъ тия прѣдмети, които ще бждатъ прѣдметъ на разглеждане. При това, ще трѣбва да се избере и една прошетарна комисия или комисия за прошения, която да се занимае както съ прошенията, постѣпили до сега, така и съ ония, които за бждѣще ще постѣпѣтъ. Трѣбва прочее специална комисия за разглеждане прошенията, прѣдъ видъ и на голѣмото количество прошения, останѣли отъ минѣлитѣ събрания неразгледани. Така щото, да се отлага тоя въпросъ, нѣма *raison d'être* и моля да се съгласите още сега да се избератъ 9 комисии.

Касае се въпросътъ за числото на членоветѣ, които ще съставляватъ тия комисии. Азъ мисля да бждатъ по 10 или 12 души въ всѣка комисия, за да могатъ да взематъ всичкитѣ г-да прѣдставители участие, съобразно съ тѣхнитѣ специалности, по въпроситѣ, които разбиратъ.

Янко Чучарковъ: Съгласенъ съмъ съ мнѣнието на г-на Губидѣльниковъ, че ние трѣбва още сега да изберемъ тия комисии, понеже и въ самото Тронно Слово, което Негово Царско Височество прочете, вижда се, че има изработени отъ всичкитѣ министерства по нѣколко законопроекта, които ще се внасятъ. А за напрѣдъ още други може да се изработѣтъ. Значи, имаме на какво да се основаваме да изберемъ комисии, за да изучатъ тия законопроекта и да ги прѣдложатъ на Нар. Събрание за одобрене. Съгласенъ съмъ съ г-на Губидѣльниковъ, че трѣбва да се избератъ 8 комисии, но само съ тая разлика, че по 10 или 12 души въ комисия сж много. Трѣбва по 8 души въ всѣка комисия, която да се раздѣля по на 2 секции. 8 души сж достатъчни за да удовлетвориѣтъ нуждитѣ или да изучатъ всички законопроекта и да ни ги прѣдлагатъ за одобрене.

Не съмъ съгласенъ съ мнѣнието на г-на Губидѣльниковъ да се избере отдѣлна комисия за прошенията, защото всичкитѣ прошения, които ще постѣпѣтъ тукъ, трѣбва да бждатъ проведени на комисиятъ по надлѣжнитѣ министерства, именно всѣко прошение да има прѣдназначение къмъ коя комисия трѣбва да бжде пратено за разглеждане. Така щото, нѣма нужда отъ особена комисия за разглеждане на прошенията; защото въ всѣка комисия се вика и г-нъ Министрътъ да присѣтствува, когато комисията засѣдава или има да обсъжда нѣкои въпроси. Заради това, азъ съмъ на мнѣние, още днесъ да се избератъ тия комисии и да се състоѣтъ отъ по 8 души, които сж достатъчни да удовлетвориѣтъ нуждитѣ, за удовлетворението на които се избиратъ.

Д-ръ М. Пачевъ: Азъ нѣма какво повече да говоря отъ онова, което казахъ прѣдговорившитѣ. Но ако рѣшимъ

сега, още днес да изберемъ тия комисии, мислѣмъ да ни се даде отпускъ, за да се споразумѣемъ кои лица трѣбва да влѣзжтъ въ финансовата, кои въ сѣдебната, кои въ административната, кои въ военната комисии и пр. Слѣдователно, ние се знаемъ и познаваме и всѣки може да сѣди, като какви хора трѣбва да влѣзжтъ въ тия комисии. Заради това, ако се присѣдиняватъ г-да прѣдставителитѣ къмъ моето мнѣние, то да се даде $\frac{1}{4}$ часъ отпускъ, за да съставимъ листа за лицата, които трѣбва да влѣзжтъ въ тия комисии и да се свърши въпросътъ.

Колкото за това, което каза г-нъ Губидѣльниковъ да влѣзжтъ въ всѣка комисия по 10 души, ние знаемъ, че имаме 155 души депутати. Ние ще трѣбва да се приближаваме къмъ това, което правжтъ другитѣ просветени господарства. Тамъ всѣки депутатъ взима участие въ една секция, тъй щото по тоя начинъ Нар. Събрание да бѣде раздѣлено на секции, както на другитѣ мѣста. Даже на другитѣ мѣста теглжтъ жрѣбие, но за насъ, разбира се тая практика е непригодна. Като се туржтъ по 10 души въ всѣка комисия, ставатъ 80 души и въ една прошетарна комисия 10 души, ставатъ всичко 90 души. Така щото, ако се избержтъ по 12 души, повечето членове на Събраниято ще вземжтъ участие въ разискванията и това ще улесни задачата при вотирането на законопроектитѣ. Съгласенъ съмъ съ г-на Губидѣльникова комисиятъ да се състои отъ по 12 души.

Ст. Саввовъ: Отказвамъ се.

Хр. Топузановъ: Да се избере прошетарна комисия, на това съмъ съгласенъ, защото има прошения отъ минжлитѣ събрания, а и сега продължаватъ да постѣпватъ; но да избираме комисии по разнитѣ министерства, когато още не е внесенъ нито единъ законопроектъ, не съмъ съгласенъ, защото не е голѣма работа и нѣма да губимъ много врѣме за избирането на комисиятъ. Както виждате, ние избираме комисиятъ много лесно, тъй като бюрото прѣдлага членовете за комисиятъ, а ние гласуваме и ги приемаме. Като се внесжтъ законопроектитѣ, кои къмъ кое министерство се отнасятъ, ще изберемъ комисии и всички проекти по това министерство ще се проводжтъ на надлѣжната комисия. Така щото, ние ще се ръководимъ по това при избирането лицата за тия комисии. Колкото за прошетарна комисия, съгласенъ съмъ още сега да се избере.

Д-ръ П. Минчевичъ: Азъ нѣма да говорѣмъ върху въпроса за комисиятъ, защото съмъ съгласенъ да има за всѣко министерство по една комисия. Колкото за числото имъ, то трѣбва да се опрѣдѣли отъ Нар. Събрание. Освѣнъ това, искамъ да възразѣмъ на почитаеми прѣдставителъ г-на Чучаркова, който каза, че не трѣбвало прошетарна комисия. Споредъ приетия парламентаренъ редъ, всѣки пжтъ се е избирала особена комисия, за да прѣглежда прошенията. Тукъ, тия прошения нѣматъ никаква свръзка съ министерствата. Ще има прошения, които, както казахъ, нѣма нужда да се проваждатъ въ министерствата. Заради това, настоявамъ и моля да се избере особена прошетарна комисия.

Ив. Абрашевъ: Не съмъ съгласенъ съ прѣдложението на г-на Топузанова, че не трѣбвало да се избержтъ комисии, тъй като трѣбвало по-напрѣдъ законопроектитѣ да се внесжтъ и, споредъ тия проекти, да се избержтъ хора за въ тия комисии. Г-нъ Топузановъ бѣше тукъ на 15-й и е чулъ рѣчъта на Негово Царско Височество, въ която се казва, какви проекти ще се разискватъ въ настоящето Събрание; слѣдователно, това, което говори г-нъ Топузановъ, е неумѣстно. Колкото се отнася до лицата, които ще се прѣдлагатъ, ние въведохме такъвъ редъ, че тѣ се прѣдлагатъ отъ бюрото и ние ги приемаме. Така щото, да оставимъ това право на г-на прѣдсѣдателя на Нар. Събрание, да прѣдлага кандидатитѣ, които ще вземжтъ участие въ тия комисии.

Л. Дуковъ: За избиране на комисиятъ, туй е прѣдметъ на разискване, защото е турено на дневенъ редъ. Ще кажъ на г-на Топузанова, който повтори, че трѣбва да се отложи избирането на комисиятъ, а не да се избере днесъ — защото законопроектитѣ не били раздадени, а да се избере само прошетарна комисия — дѣйствително ние ще бѣдемъ щастливи да видимъ разнитѣ законопроекти внесени по-рано, а не както бѣше по-напрѣдъ. Но за сега вървамъ тѣ сж приготвени и се знае какви сж. Даже е казано въ закона, не помнѣмъ добръ, но ми се струва, че въ Закона за отчетността по бюджета, че до първий Ноември, бюджетитѣ трѣбва да се внесжтъ. Значи, има врѣме зарадъ тѣхъ. Тия законопроекти, които сж изброени отъ Негово Царско Височество, сж приготвени или ще се приготвжтъ на скоро. Заради това, не може да се отложи никакъ избирането на комисиятъ, само по тоя мотивъ на г-на Топузанова, че не били внесени законопроектитѣ. Тѣ ще се внесжтъ; има врѣме зарадъ тѣхъ. А въ дневния редъ е опрѣдѣлено да се избержтъ и трѣбва да се избержтъ. Най-напредъ да се рѣши за всѣка комисия, отъ колко членове ще се състои. Споредъ прѣдложението на г-на Чучаркова, трѣбва да се опрѣдѣли числото на лицата за въ всѣка комисия и послѣ туй, иде прѣдложението на г-на Д-ръ Цачевъ, който иска да се даде отдикъ за нѣколко минути. Но мислѣмъ по-напрѣдъ да се опрѣдѣли отъ колко членове всѣка комисия трѣбва да състои.

Предсѣд.: Желаетъ ли Нар. Събрание да се говори по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ!) Който желаетъ да се говори, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Значи, нѣма да се говори.

Ще положж на гласуване прѣдложението на г-на Топузанова, който прѣдлага да се отложи избирането на комисиятъ за другъ пжтъ. Който желаетъ да стане това отлагане, да си вдигне ржката. (Менѣство). Значи, избирането на комисиятъ ще стане сега. Има прѣдложение отъ г-на Губидѣльникова, щото числото на комисиятъ по министерствата да бѣде 8. Има друго прѣдложение отъ сѣция за избиране особена комисия за прошенията. Азъ ще подложъ това прѣдложение на гласуване изцѣло, т. е. комисиятъ по изучаване законопроектитѣ да бѣдѣтъ 8 и друга една отдѣлна за прошенията. Има прѣдложение отъ г-на Чучаркова, щото комисия за прошения да нѣма.

Разбира се съ приемане предложението на г-на Губидълникова, се разрѣшава и предложението на г-на Чучаркова.

И така, тия г-да прѣдставители, които приематъ прѣдложението на г-на Губидълникова, щото числото на комиснитѣ да бѣде 8, т. е. за всѣко министерство по една, и друга една девета за прѣгледвание прошенията, да си вдигне ржката. (Болшинство). Значи, числото на комиснитѣ се опрѣдѣля 9, отъ които 8 за 8-тѣ министерства и една за прошенията.

Молиж Нар. Събрание да опрѣдѣли отъ по колко членове да се състоятъ тия комисии. Направихъ се прѣдложения: за по 10, 8 и 12 души. Първото прѣдложение е отъ г-на Губидълникова за по 10 души. Ще дамъ на гласуване това прѣдложение. Който го приема, да си вдигне ржката. (Меншинство). Значи, първото прѣдложение пада.

Иде второто прѣдложение на г-на Чучаркова, който прѣдлага тия комисии да се състоятъ отъ по 8 души. Който приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Меншинство). Значи и второто прѣдложение пада. Тогава остава прѣдложението на г-на Д-ра Цачевъ, щото комиснитѣ да се състоятъ отъ по 12 души всѣка една.

Какъ желае Нар. Събрание да стане избирането на членоветѣ въ тия комисии? (Гласове: Бюрото да ги прѣдлага). Който приема бюрото да ги прѣдлага, да си вдигне ржката. (Болшинство). Значи, бюрото ще ги прѣдлага. — Въ такъвъ случай давамъ 10 минути отиди.

(Слѣдъ отпущкъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава. Г-да прѣдставители! Тѣй като числото на членоветѣ за разнитѣ комисии възлиза на 108, и приемането имъ единъ по единъ ще прѣдставлява голѣма трудностъ, не намира ли Събранието за възможно да прѣдложъ всѣка листа изцѣло за всѣко министерство, и ако стане измѣнение на нѣкои лица, да се прѣдложатъ други. Т. е. да се прочита листата на лицата за всѣко министерство отдѣлно. (Гласове: Прието!). И така, ще прочетъ листата на лицата, които влизатъ въ комисията по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла. Гѣ сж слѣдующитѣ. (Чете): Иванъ Димитровъ, Георги Даскаловъ, Димитръ П. Марковъ, Димитръ Стамболовъ, Костаки Пѣевъ, Никола Мариновъ, Хаджи Яхя Юмеровъ, Георги Бръчковъ, Георги Петковъ, Тоне Крайчевъ, Димитръ Х. Коцевъ и Д-ръ Минчо Цачевъ.

Д-ръ П. Минчевичъ: Под-добрѣ е, мислиж, г-нъ Георги Даскаловъ да влѣзе въ комисията по Министерството на Финанситѣ, тѣй като той е служилъ въ Банката, и разбира тия работи; а вмѣсто него, да се тури друго лице въ тая комисия.

Прѣдсѣд.: Тогава ще прочетъ списъка на лицата, които влизатъ въ комисията по Министерството на Финанситѣ, и ако има нѣкой да желае да се замѣни съ другъ, да заяви. (Чете): Лазаръ Дуковъ, Петръ Габе, Василь

Котевъ, Никола Козаровъ, Стефанъ Калжповъ, Михаилъ Маджаровъ, Атанасъ Славовъ, Христо Христовъ, Маринъ Стоиловъ, Гено Недѣлковъ, Георги Стойчевъ и Шемшединъ Латифовъ.

Ако има нѣкой да желае да мине въ друга комисия, да заяви.

Дим. Стамболовъ: Азъ мислиж, че може да стане слѣдующата комбинация: да се замѣни г-нъ Георги Даскаловъ отъ комисията по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла съ г-на Марина Стоиловъ, а г-нъ Даскаловъ да мине въ комисията по Министерството на Финанситѣ. (Гласове: Прието!).

Прѣдсѣд.: И така, листата по Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла остава сжщата, както иж прочетохъ само че г-нъ Даскаловъ се замѣнява съ г-на Марина Стоиловъ. Приема ли се така листата? Който иж не приема да си вдигне ржката. (Никой не вдига.) Приема се.

Ще прочетъ изново листата на лицата, които влизатъ въ комисията по Министерството на Финанситѣ. (Чете): Лазаръ Дуковъ, П. Габе, Вас. Котевъ, Ник. Козаровъ, Георг. Даскаловъ, Ст. Калжповъ, М. Маджаровъ, А. Славовъ, Хр. Христовъ, Гено Недѣлковъ, Георги Стойчевъ и Шемшединъ Латифовъ.

Който приема тая листа, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Ще прочетъ листата на комисията по Министерството на Народното Просвѣщение. (Чете): Миланъ Макавѣевъ, Дамянъ Цековъ, Иванъ Вазовъ, Стоянъ Михайловски, Трайчо Китанчевъ, Димитръ К. Поповъ, Марко Балабановъ, Дим. Аргириядисъ, Д. Х. Геновъ, Атанасъ Краевъ, Маню Бояджиевъ, и Д-ръ Дим. Молловъ.

Който приема тия лица за членове въ комисията по Министерството на Просвѣщението, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се.

Ще прочетъ листата на лицата, които влизатъ въ комисията по Министерството на Външнитѣ Дѣла. (Чете): Иванъ Ст. Гешевъ, Ганчо Гавриловъ, Николай Ненчевъ, Филипъ Мариновъ, Матей Поповичъ, Вълко Нейчовъ, Петръ Николовъ, Хаджи Хубанъ Кючуковъ, Атанасъ Данковъ, Д-ръ Минчо Цачевъ, Галибъ Х. Еминовъ и Марко Балабановъ.

Приематъ ли се означенитѣ въ тая листа лица за членове въ комисията по Просвѣщението? Който ги приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приематъ се.

Комисията по Министерството на Правосъдието бюрото прѣдлага да се състои отъ слѣдующитѣ лица. (Чете): Д-ръ Паскалъ Табурновъ, Георги Добриновичъ, Христо Златаровъ, Д-ръ Дим. Вачевъ, Бжрни Бжрневъ, Владимиръ Недѣлевъ, Стефанъ С. Бобчевъ, Хаджи Яхя Юмеровъ, Георги Юруковъ, Георги Шиваровъ, Марко Бошковъ и Димитръ Мишковъ.

Приема ли се така листата? Който иж приема да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Ще прочетъ листата на лицата, който влизатъ въ комисията по Министерството на Търговията и Земледѣлието. (Чете): Димитръ Х. Коцевъ, Д-ръ Нони Тотевъ, Ахмедъ Хадърчалъ, Хаджи Ангелъ Йоцовъ, Андрей Петковъ, Иванъ Грозевъ, Коста Хинковъ, Гавриилъ Неновичъ, Димитръ Буровъ, Иванъ Сръбърниковъ, Хаджи Хубанъ Кючуковъ и Георги Консуловъ.

Приема ли се тъй листата по това Министерство? Който ъж приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Комисията по Министерството на Общитѣ Сгради, Пжтищата и Съобщенията бюрото прѣдлага да се състои отъ слѣдующитѣ лица. (Чете): Нони Киселковъ, Мюфти Исмаилъ Ефенди, Манолъ Стефановъ, Георги Клисурски, Тодоръ Табаковъ, Изетъ Мехмедовъ, Георги Губидѣльниковъ, Димитръ Йоновъ, Христо Дограмаджиевъ, Пантелей Набодковъ, Петко Тевекеловъ и Джорджо Момчевъ.

Приема ли се така листата на комисията по това Министерство. Който ъж приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Остава комисията за разглеждане на прошенията. Бюрото прѣдлага да се състои отъ слѣдующитѣ лица. (Чете): Иови Воденчаровъ, Алекси Попъ Ангеловъ, Христо Топузановъ, Пантелей Набодковъ, Д-ръ Минчо Цачевъ, Желчо Д. Желѣзовъ, Михаилъ Маджаровъ, Андонъ Самоковлийски, Иванъ Абрашевъ, Никола Мариновъ, Д-ръ Дим. Молловъ и Георги Клисурски.

Мих. Маджаровъ: Азъ ще моля да ме освободите отъ тая комисия, защото съмъ и въ друга, а на мое мѣсто, да се тури друго лице.

Геор. Шиваровъ: Азъ ще моля бюрото да ме освободи отъ комисията по Министерството на Правосъдието, и да останѣ въ друга комисия, — въ комисията по прошенията.

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой отъ лицата, записани въ листата на комисията по прошенията да желае да мине въ комисията по М-рството на Правосъдието? (Прочита още единъжъ листата на лицата отъ комисията по Министерството на Правосъдието.) Има ли нѣкой да желае да се замѣни съ г-на Шиварова? Може-би г-нъ Абрашевъ да желае.

Ив. Абрашевъ: Доволенъ съмъ отъ изборътъ си.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Маджаровъ! Желаете ли да минете въ комисията на Правосъдието?

Мих. Маджаровъ: Желая да се освободѣ, а не замѣняване.

Прѣдсѣд.: Тогава моля почитаемото Събрание да замѣни г-на Маджарова съ друго лице, което той укаже.

Тр. Китанчевъ: Г-нъ Габровски може да мине въ комисията по Министерството на Правосъдието.

Прѣдсѣд.: Въ такъвъ случай г-нъ Габровски минава въ комисията по Министерството на Правосъдието на мѣстото на г-на Шиварова, а г-нъ Шиваровъ минава на мѣстото на г-на Маджарова. Приема ли се това замѣняване? Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Ник. Антикаровъ: Азъ мисля, г-да, че тукъ се вмжкнѣ една погрѣшка. Въ комисията по Министерството на Финанситѣ бѣше въпросъ за г-на Георги Даскаловъ да бѣде членъ на тая комисия, а чете се г-нъ Георги Консуловъ.

Прѣдсѣд.: Това се исправи. Каза се Даскаловъ.

Сега ще прочетъ листата на лицата, който влизатъ въ комисията по Военното Министерство. (Чете): Коста Ранковъ, Стефанъ Хр. Саввовъ, Димитръ Марковъ Яблански, Михаилъ Саввовъ, Никола Антикаровъ, Михаилъ Такевъ, Атанасъ Мандаджиевъ, Хаджи Вандо Бобошевски, Ангелъ Шоповъ, Коста Стефановъ, Марко Карабелевъ и Риза Х. Ибишевъ.

Приема ли Нар. Събрание тая листа? Който ъж приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

Дневниятъ редъ, г-да, съ това се исчерпва. Съгласно Правилникътъ за вътрѣшния редъ на Събранието, подлѣжи на обсъждане дневния редъ за идущето засѣдание, сирѣчь, да се опрѣдѣлѣтъ ония нѣща, които трѣбва да бѣдѣтъ турени на дневния редъ.

Г. Недѣлковъ: Моля да се тури за идущето засѣдание на дневния редъ избирание бюджетарна комисия. Освѣнъ туй, като втори въпросъ, прѣдлагамъ да се приеме щото отъ 10-й Ноемврий да се почне разглежданieto на бюджета, и да се помоли г-нъ Министрътъ на Финанситѣ до тогава да го внесе, т. е. до 1-й Ноемврий да внесе бюджета, и да се даде на комисията отъ 1-й, която до 10-й или 15-й Ноемврий да го разгледа. Моля Събранието това да приеме, защото като обичай е станѣло, щото бюджета да се внася и разгледа въ края на сесията, и прѣзъ купъ за грошъ се е приемалъ. Даже има случаи, гдѣто военния бюджетъ въ едно нощно засѣдание се е приемалъ. Така щото, за да имаме по-много време да разгледаме бюджета, по-добръ е да се внесе до 10-й Ноемврий, за да може да се разиска и разгледа.

Геор. Губидѣльниковъ: Г-да прѣдставители! Азъ мисля, че парламентарния редъ изисква първо, да се опрѣдѣли кой ще бѣде дневния редъ за идущето засѣдание. А въпросътъ за бюджета иде по-послѣ, когато ще бѣде внесенъ, и вѣрвамъ, своевременно ще бѣде внесенъ. Важното за сега, е, да се обсъди въпросътъ за прѣдметитѣ, които ще бѣдѣтъ на дневния редъ за слѣдующето засѣдание, които веднага ще бѣдѣтъ разгледани. Заради това, мисля, като таквъ, на дневния редъ да се тури, докладътъ отъ комисията, която е избрана за прѣглеждане на изборитѣ, за да може въ слѣдующето засѣдание да внесе поне нѣколко отъ тия избори, които може да приготви, особено отъ тия, по които нѣма контестации, и които ще може угрѣ да разгледа и приготви за докладъ. Така щото, важното е да може по-скоро да стане провѣрката на изборитѣ. Заради това, мисля, Събранието нѣма нищо да сѣрка, ако постанови да докладва въ идущето засѣдание, въ Срѣда, комисията по провѣрката на изборитѣ.

Прѣдсѣд.: Има още нѣкои записани, които искатъ да говорѣтъ, но прѣди да дамъ думата, ще забѣлѣжъ, че сега се говори за опрѣдѣление на дневния редъ за идущето засѣдание, а не за работи на 10-й Ноемврий или 20-й

Декемврий, и т. н. т. За това, като се установи дневния редъ за идущето заседание, тогава може да се искаже това желание, което направи г-нъ Недѣлковъ. За това, ще моля, г-да прѣдставителѣ, на които дамъ думата, да говорѣтъ по дневния редъ за идущето заседание.

Ат. Краевъ: Г-нъ Гено Недѣлковъ, до колкото разбрахъ, не направи прѣдложение за идущето заседание за дневенъ редъ да се тури разглежданието на нѣкои бюджетопроекти, а искажа желание прѣдъ г-на Министра на Финансиитѣ да побърза съ внасянието на бюджетопроектитѣ, и азъ мисля, че нѣма прѣдставителъ въ тая ограда, който да не е съгласенъ съ това желание на г-на Недѣлкова. Всѣки отъ насъ е осаждалъ практиката, о която сж се придържали до сега правителствата и народнитѣ събрания. Цѣлъ свѣтъ не може да си обясни, какъ е бивало търпимо, щото бюджетопроектитѣ да се внасятъ въ навечерието на закриванieto на сесията, и прѣзъ купъ за грешъ да се гласуватъ стотини милиони левове. Заради това, като съмъ съгласенъ напълно съ желанието на г-на Недѣлкова, и като съмъ убѣденъ, че и Нар. Събрание се въодушевява отъ сжщото желание, моля г-на Министра на Финансиитѣ, — при всичко, че го нѣма сега тукъ, но може да му се съобщи — да побърза съ внасянието въ Събранието бюджетопроектитѣ.

По въпросътъ, какви работи трѣбва да се поставѣтъ на дневния редъ за идущето заседание, има да кажъ слѣдующето. До сега, още никаква работа не е извършена. Ако туримъ тоя или она въпросъ на дневния редъ за идущето първо заседание, което, споредъ вжтрѣшния Правилникъ, трѣбва да държимъ въ Срѣда, мисля, че ще се явимъ доста неподготвени. Затова, мисля, че по-добръ ще бѣде, слѣдующето заседание да се състои въ Петъкъ, а не въ Срѣда; да прѣскачимъ едно заседание. До това врѣме, комисията за изработване проектъ за Правилникъ за вжтрѣшния редъ да свърши своята работа, и на първо мѣсто на дневния редъ за идущето заседание, въ Петъкъ, да бѣде: докладъ отъ комисията, по изработване проектъ за Правилникъ, за вжтрѣшния редъ на Нар. Събрание. Въ тоя интервалъ, всички други комисии ще можѣтъ да се съберѣтъ въ едно общо заседание, и да си распоредѣтъ работата, и ще можѣтъ да приготвѣтъ нѣщо. Така щото, въ заседанието въ Петъкъ, ще може да заявѣтъ, ако нѣкоя комисия е готова съ доклада си, особено комисията по провѣрката на изборитѣ, станѣли въ разни мѣста, околии или окръжия, поне гдѣто не е имало неправилности. Като свършвамъ по тоя въпросъ, азъ поддържамъ прѣдложението, направено не помня отъ кого, но мисля, отъ г-на Недѣлкова, и не можъ да се не съгласѣ да се постави за идущето заседание, избирание бюджетарна комисия.

Наистина, избрахме по една комисия по всѣко министерство, и всѣко министерство има особенъ, отдѣленъ бюджетъ, но всички тия министерства съставляватъ цѣлото правителство, а всичкитѣ тия бюджети съставляватъ единъ общъ държавенъ бюджетъ. Макаръ всѣки бюджетъ отдѣлно ще се разглежда отъ специална комисия, но чини ми се, добръ ще бѣде, ако работата на отдѣлнитѣ комисии бѣде внесена въ една обща бюджетарна комисия, въ която може да

влизатъ по нѣколко членове на отдѣлнитѣ комисии по разнитѣ министерства, за да можѣтъ да даватъ надлѣжитѣ обяснения.

Г-да народни прѣдставители! Понеже по-голямата частъ отъ работата, която ще ни прѣдстои да вършимъ, ние ѣж възлагаме на разнитѣ комисии, очевидно е, че въ Събранието малко разисквания ще ставатъ при гласуването на разнитѣ прѣдложения отъ законодателенъ характеръ, по бюджета или по разнитѣ законопроекти. Малко ще бѣдѣтъ, слѣдователно, и извѣстни не само на публиката, която има възможность да дохожда да слуша тукъ въ Нар. Събрание, но и на българския народъ, който нѣма тая възможность да се стече тукъ и да слуша. Прѣдъ видъ на това, и за да може работата, която ще се изработи отъ Нар. Събрание да добие най-голяма гласность, и за да стане извѣстна на цѣлъ български народъ, което е отъ висшъ необходимъ интересъ, като въ една демократическа страна, каквато е България, азъ исказвамъ мнѣние и желание, щото въ заседанията на всѣка една комисия, не само да има по единъ протоколистъ, който да държи общи бѣлѣжки по рѣшенията, които зиматъ комисииитѣ, но да присѣдствува и по единъ стенографъ. Ако числото на сжществующитѣ стенографи е недостатъчно, да се наематъ допълнителни. И така, протоколитѣ на разнитѣ комисии, да бѣдѣтъ стенографически, и да добиѣтъ гласность. Това у насъ никога не се е практикувало, но знаѣж държави гдѣто се практикува. По тоя начинъ, може-би ние, които не сме членове въ комисииитѣ, отъ рано ще знаемъ какво се е вършило, и какви сж съображенията, по които се е рѣководила една комисия въ своето рѣшение по извѣстенъ въпросъ. И като дойдемъ въ Събранието, не само ще имаме свое мнѣние, но ще имаме приготвенъ аргументъ, който бихме могли да противопоставимъ на оновова, възъ основание на който е земено рѣшението отъ комисията. Така щото, резюмирамъ: присѣдинявамъ се къмъ исказаното желание отъ г-на Недѣлкова, щото г-нъ Финансовиятъ министръ да побърза съ внасянието на бюджетопроектитѣ; второ, правѣ прѣдложение, или присѣдинявамъ се къмъ прѣдложението на сжщия г-нъ Недѣлковъ, да се избере отдѣлна специална, една обща бюджетарна комисия, и трето, правѣ прѣдложение, щото идущето ни заседание да бѣде въ Петъкъ, за когато на дневния редъ да имаме докладъ отъ комисията за приготвяние проектъ за Правилникъ за вжтрѣшния редъ на Нар. Събрание. Правѣ прѣдложение още, щото въ заседанията на отдѣлнитѣ комисии по разнитѣ министерства, както и на бюджетарната, да се намира по единъ стенографъ, който да държѣтъ стенографическиятѣ протоколи за разискванията и рѣшенията, които ще се зиматъ.

Дим. К. Поповъ: Азъ искамъ да ви припомнимъ, г-да прѣдставители, тая сутрѣшното си прѣдложение; а по въпроса, който ни занимава, не съмъ искалъ думата.

Д-ръ М. Цачевъ: Прѣдложението, което г-нъ Краевъ направи, за да имаме чакъ въ Петъкъ заседание, мисля, противорѣчи на Правилника за вжтрѣшния редъ на Нар. Събрание, защото ние имаме въпроси за рѣшаване, които не би трѣбвало да се отлагатъ за по-късно отъ Срѣда.

Такъв е въпросът, който ни се диктува от Избирателния закон, а именно: тия г-да народни представители, които сж избрани от много мѣста, трѣбва въ петъ дни от отварянieto на Събранието, да се произнесжтъ: коя именно избирателна околия прѣдпочитатъ да прѣдставляватъ въ Нар. Събрание; въ противенъ случай, ако не се произнесжтъ за това, Нар. Събрание тегли жрѣбие. Следователно, прѣдложението на г-на Краева, да се отложи въ Петък да имаме засѣдание, не е приемливо; и прѣдлагамъ, щото въ идущето засѣдание, което ще се състои въ Срѣда, на основание Избирателния законъ, г-да прѣдставителитѣ, които сж избрани от нѣколко мѣста, да заявжтъ именно отъ коя околия приематъ избора.

Ник. Хр. Габровски: Отказвамъ се.

Янко Сакжзовъ: Отказвамъ се. По другъ прѣдметъ ще говорж.

Лазаръ Дуковъ: Това, което г-нъ Цачевъ иска, ще стане подиръ провѣрката на изборитѣ, а не сега, защото още не се е констатирало, да ли избранитѣ прѣдставители, ще бжджтъ прѣдставители или не.

Молж, да се прѣдължава да се нарежда дневниятъ редъ.

Прѣдсѣд.: Азъ ще резюмирамъ направенитѣ дебати.

Г-нъ Недѣлковъ искажа едно желание, което биде подкрѣпено отъ г-на Краева и което не може да бжде прѣдметъ на никакви разисквания. То се искажа и ще се земе въ внимание.

Г-нъ Губидѣльниковъ направи прѣдложение, щото за идущето засѣдание да се тури на дневния редъ: докладъ отъ комисията по провѣрката на изборитѣ, ако тая комисия успѣе да прѣгледа нѣкои избори, по които нѣма констатации.

Г-нъ Краевъ е на мнѣние, щото въ Срѣда да нѣмаме засѣдание, защото до него врѣме комисиятѣ нѣма да бжджтъ готови да докладватъ нѣщо; а да имаме въ Петък засѣдание.

Прѣдлжжи, испърво, да се гласува тоя въпросъ: кога да бжде идущето засѣдание на Събранието; въ Срѣда ли, или, ако се прѣдвижда че не ще има работа, да се отложи за въ Петък?

Първо трѣбва да се рѣши тоя въпросъ и послѣ въпросътъ: да ли трѣбва да се тури на дневния редъ докладъ отъ комисията по провѣрката на изборитѣ.

Кога желае Нар. Събрание да бжде идущето засѣдание, въ Срѣда ли и въ Петък? (Едни гласове: Въ Срѣда! Други: Въ Петък!).

Който приема, щото идущето засѣдание да бжде въ Срѣда, да си вдигне ржката. (Болшинство). Приема се въ Срѣда да имаме засѣдание.

Приема ли Нар. Събрание да се тури на дневния редъ за идущето засѣдание: докладъ отъ комисията по провѣрката на изборитѣ — за ония избори, по които нѣма констатации? (Гласове: Приема!) Който не приема това да се тури на дневния редъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). И така, на първо мѣсто за идущето засѣдание ще имаме: докладъ отъ комисията по провѣрка на изборитѣ.

Има прѣдложение отъ г-на Недѣлкова да се избере особена бюджетарна комисия, която специално да се занимае съ разглежданieto на бюджета, когато той бжде внесенъ.

Гено Недѣлковъ: Азъ направихъ двѣ прѣдложения: първо, да се тури на дневния редъ за идущето засѣдание избирание на прошетарна комисия, и второ, да постанови Нар. Събрание, щото отъ 10-й идущий Ноемврий най-късно да се пристъпи къмъ разискването на бюджетопроектитѣ. Да се тури на дневния редъ и ако Събранието го отхвърли, то е другъ въпросъ.

Маню Бояджиевъ: Азъ мислж, отдѣвъ се каза, че всички комисии ще бжджтъ деветъ, — осемъ по министерствата и една прошетарна. Ми се чини, че ние рѣшихме, да ли да има и специална бюджетарна комисия или да нѣма. Азъ разбрахъ, че разнитѣ комисии по министерствата сж натоварени не само съ разнитѣ други въпроси и проекти по разнитѣ министерства, които трѣбва да се изучаватъ, но и съ изучаванieto бюджетопроектитѣ, специално за всѣко министерство. Ако туй ще стане тѣй, ако тия комисии ще изучаватъ и бюджетитѣ на всѣко министерство, азъ поне не разбирамъ, защо трѣбва да има специална бюджетарна комисия. Ако е, че ще има специална бюджетарна комисия, то не намирамъ пжкъ, защо комисиятѣ по министерствата ще изучаватъ и бюджетитѣ на тия министерства. Едно отъ двѣтѣ, или тия комисии ще изучаватъ и бюджетитѣ на министерствата, или ако не изучаватъ бюджетитѣ, ще изучаватъ разнитѣ въпроси и проекти, или пжкъ, ако нѣма да изучаватъ бюджетитѣ на тия министерства, тогава, разбира се, ще има нужда отъ специална бюджетарна комисия.

Азъ мислж, че трѣбва да се разрѣши въпросътъ, да ли разбираше Събранието, че избранитѣ осемъ комисии по разнитѣ министерства, ще разглеждатъ и бюджетитѣ на тия министерства, и, ако е разбирало то тѣй, тогава нѣма нужда отъ избиранието на специална бюджетарна комисия.

Ат. Краевъ: Има да обяснж на г-на Бояджиева, че ако правимъ прѣдложение за избирание специална бюджетарна комисия, съ това не разбираме, че отдѣлнитѣ комисии по другитѣ министерства нѣматъ право да се занимаватъ съ бюджетопроектитѣ отдѣлно на всѣко министерство. Напротивъ, комисиятѣ по министерствата ще иматъ работа да разглеждатъ бюджетопроектитѣ отдѣлно по всѣко министерство. Но мислж, добрѣ ще бжде, ако се учреди една специална бюджетарна комисия, която въ едно общо засѣдание да разгледа бюджетитѣ на министерствата. Ако желае Събранието, въ тая обща комисия можжтъ да влѣзжтъ по двама членове отъ комисиятѣ по всѣко министерство. И азъ загатнжхъ отдѣвъ, че необходимо е да има такива, за да даватъ обяснения. Ще има напр. членове по правосждието; тѣ ще даджтъ обяснения на общата комисия върху съображенията на отдѣлната комисия, по които тя е гласувала извѣстна сума по извѣстенъ параграфъ.

Днесъ имаме на дневенъ редъ избирание на разни комисии; азъ мислж, че безъ да се смѣта, че нарушаваме дневния редъ, може да изберемъ и сега бюджетарната

комисия. Ако не, може да се тури на дневен ред за идущето заседание.

Ст. Хр. Саввовъ: Струва ми се, по-добър ще бъде, тия комисии, които сж избрани по разнитъ министерства, да разглеждатъ и бюджетитъ на тия министерства. Подиръ това, всички тия комисии да делегиратъ по двама-трима членове, които да съставятъ една обща комисия, която да прѣгледа разгледанитъ отъ отдѣлнитъ комисии бюджети. Така щото, отдѣлна бюджетарна комисия да се избира, не е практично. Щомъ тия комисии разгледватъ законопроектитъ, тѣ ще бждатъ въ състояние да оцѣнятъ и тия въпроси, — бюджетитъ, като делегиратъ по двама или трима членове и съставятъ бюджетарната комисия.

Нѣма нужда отъ избирането на особена бюджетарна комисия.

П. Папанчевъ: Отказвамъ се.

Т. Табаковъ: Тукъ въпросътъ е, да ли освѣнъ комисии, избрани по разнитъ министерства, да се избира и бюджетарна комисия. До сега се дадохъ разни мнѣния и, до колкото разбрахъ, настояваше се да се не избира друга комисия, освѣнъ избранитъ вече по разнитъ министерства. Мнѣнието на г-на Бояджиева, че комисии, по разнитъ министерства трѣбва да разгледватъ бюджетопроектитъ по отдѣлно, не може да се приеме, защото, до колкото знамъ, бюджетопроектитъ по приходитъ и расходитъ на Княжеството, не се внасятъ по отдѣлно, а ведно. По-добър е да стане както е било до сега, да се избере бюджетарна комисия, която да се занимае съ бюджетопроектитъ, когато се внесатъ, и да ги докладва, слѣдъ като ги изучи.

Иови Воденичаровъ: Върху въпроса, който занимава Събранието, има двѣ мнѣния: едно, да се избере специална комисия по бюджета, и мнѣние, отъ г-на Бояджиева, който казва да се занимаватъ съ прѣглежданието на бюджетитъ комисии, избрани по разнитъ министерства. Азъ мисля, че тоя въпросъ е доста важенъ и не би било злѣ да чуемъ мнѣнието на г-на Министра на Финанситъ.

Прѣдсѣд.: По прѣдложението на г-на Недѣлкова, да се тури на дневен редъ избирането на бюджетарна комисия, има записани още трима оратори, които желатъ да говорятъ. Желаетъ ли Нар. Събрание да се говори още по тоя въпросъ? (Едни гласове: Да ги чуемъ! Други гласове: Искерпанъ е въпросътъ!)

Моля Събранието да се произнесе по въпроса: да ли трѣбва сега да се разисква или въ идущето заседание, въпросътъ за избирането на бюджетарна комисия. Прѣдложението на г-на Недѣлкова е: да се тури тоя въпросъ на дневния редъ за идущето заседание и тогава ще обсъждаме по-подробно тоя въпросъ; сега само да се разисква турянието му на дневния редъ за идущето заседание.

Ат. Краевъ: Азъ прѣдлагамъ сега да се избере тая комисия, понеже имаме на дневен редъ днесъ поставено: избиране на разни комисии.

Вълко Нейчовъ: Една отъ най-голѣмитъ работи, която трѣбва да извърши Събранието, е разглежданието на бюд-

жета, т. е. тоя законъ, който трѣбва да оправи държавната машина и да облекчи на населението товарътъ на бѣдността му, който му тѣжи толкова тѣжко. Въпросътъ е твърдъ важенъ и не трѣбва въ една минута на умореностъ да прибързаеме съ разрѣшението му. Моето мнѣние, почти и на всичкитъ, е, че трѣбва да има особена бюджетарна комисия. Бюджетътъ е законъ общъ; той трѣбва да се състои отъ елементи така настроени, щото да прѣдставляватъ нѣщо общо, нѣщо хармонично. Азъ мисля, че сме доста уморени и че днесъ заслужихме довѣрието на населението, като работихме добросъвѣстно, и мисля, че е минута да искаме и почивка. Затова, единъ такъвъ важенъ въпросъ, да оставимъ да го рѣшимъ въ идущето заседание. (Гласове: Прието!)

Прѣдсѣд.: Желаетъ ли Нар. Събрание да се говори още по тоя въпросъ? (Гласове: Не желаетъ!) Който желаетъ да се говори още, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Нѣма да се говори.

Приема ли Нар. Събрание да се тури на дневния редъ, за идущето заседание, въпросътъ за избиране или не на бюджетарна комисия. (Гласове: Приема!)

Ат. Краевъ: Сега е на дневен редъ избирането на комисии.

Прѣдсѣд.: Прѣдложението на г-на Недѣлкова е да се тури на дневния редъ за идущето заседание.

И така на дневния редъ за идущето заседание ще бжде разискванието: да ли трѣбва да се избере особена бюджетарна комисия или не.

Бюрото прѣдлага да се тури на дневния редъ за идущето заседание и подвежданието подъ кѣтва на ония г-да прѣдставители, които пристигнахъ по-послѣ. (Гласове: Прието!)

Има ли нѣкой да направи прѣдложение за дневния редъ за идущето заседание?

Г. Недѣлковъ. Отъ 10-й Невмврий да се почне непрѣменно разискванието на бюджета. Това е моето прѣдложение.

Янко Сакжзовъ: Г-да прѣдставители! Азъ нѣма да правя прѣдложение по дневния редъ за идущето заседание и мисля, че това е свършенъ въпросъ.

Азъ имамъ друго едно прѣдложение или да кажъ една молба къмъ г-да прѣдставителитъ. Молбата ми е, да се искаже желание отъ народното прѣдставителство, щото правителството да внесе въ най-късо врѣме законопроектитъ, които мисли да внесе въ настоящата сессия, и второ, бюджетопроектътъ да се внесе въ най-късо врѣме, а не да се чака 10-й Ноемврий, както прѣдлага колегата г-нъ Недѣлковъ. Това е едно задѣлжение отъ страна на правителството, прѣдъ видъ на досегашната практика, каквато сж имали досегашнитъ народни събрания. Ми се струва да се говори върху това, ще бжде излишно. Прѣдложението може да бжде формулирано така: Нар. Събрание исказва желание, щото правителството да внесе въ най-късо врѣме всичкитъ законопроекти.

Ат. Краевъ: Азъ мисля, че нѣма нужда да зимаме специално рѣшение за това, защото има законъ, който задѣлжава правителството да внесе бюджетопроектитъ до 1-й Ноемврий. Ние достатъчно е да искажемъ желание. То се

разбира, че ние можем да го разгледаме и прѣди 10-й Ноемврий. Повтарямъ да кажъ, че нѣма нужда да зимаме рѣшение за това.

Прѣдсѣд.: Понеже никой не заявява, че има прѣдложение по дневния редъ — а отъ исказаното желание на г-на Недѣлкова се зима актъ, толкова повече, че е подкрѣпено и отъ други прѣдставители, и нѣма никакво съмнѣние, че ще бѣде уважено — азъ прѣдлагамъ да се изслуша и обсъди прѣдложението, което г-нъ Дим. Поповъ направи на два пжти, а именно да се освободи отъ длъжността секретаръ. Желает ли Нар. Събрание да се рѣши тоя въпросъ? (Гласове: Желает!) Който е съгласенъ да се освободи г-нъ Димитръ Поповъ отъ длъжността секретаръ, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Значи, приема се оставката на г-на Дим. Попова.

Въ такъвъ случай, трѣбва да се избере друго лице. Желает ли Нар. Събрание щото това лице да се прѣдложи

отъ бюрото? (Гласове: Желает!) Бюрото прѣдлага г-на Манола Стефановъ. Приема ли Нар. Събрание г-на Стефанова за секретаръ? (Гласове: Приема!) Който го приема, да си вдигне ржката. (Болшинство.) Приема се.

И така дневниятъ редъ за днесъ е исчерпанъ. Дневниятъ редъ за идущето засѣдание се опрѣдѣля както слѣдва:

I. Докладъ отъ комисията по провѣрката на изборитѣ.

II. Прѣдложението на г-на Гено Недѣлковъ, за избирание бюджетарна комисия;

III. Подвеждане подъ клѣтва прѣдставителитѣ, които не сж дали такава, прѣди откриванieto на Събранието.

Идущето засѣдание ще бѣде въ Срѣда, въ единъ часъ слѣдъ пладнѣ.

(Звъни) Засѣданието се затвара.

(Затворено въ 5 ч. и 25 м. послѣ пладнѣ.)

Прѣдсѣдателъ: Т. Теодоровъ.

Подпрѣдсѣдатели: { Д-ръ Г. Янколовъ.
Д-ръ Ст. Даневъ.

Секретари: { Дам. Цековъ.
Дим. Марковъ.
Ат. Краевъ.
Геор. Юруковъ.

Секретари: { Мих. Такевъ.
Никола Козаревъ.
Алекси П. Ангеловъ.
Манолъ Стефановъ.

Началникъ на Стенографическото Бюро: Хр. П. Константиновъ.